

2040520830

Vragen van de leden Roefs en Douma (beiden PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw van der Laan, over de situatie van het Nederlandse paviljoen op de Expo 2000. (ingezonden 5 september 2005)

1.

Hebt u kennisgenomen van het artikel over het vervallen Holland Paviljoen van de Expo 2000 in Hanoverⁱ?

Ja.

2.

Hoeveel geld was met de realisatie van het Nederlands paviljoen op de Expo 2000 gemoeid? Welk deel hiervan was belastinggeld?

Naar verluidⁱⁱ bedroegen de bouwkosten € 27 miljoen. Indertijd zijn voor de Expo 2000 subsidies verstrekt voor de Nederlandse presentatie, waaronder voor het gebouw. Maar het was aan de deelnemende landen bekend, dat de paviljoens zouden worden afgebroken.

3.

Draagt de Nederlandse regering verantwoordelijkheid voor de toekomst van het Nederlandse paviljoen? Zo neen, wie is er dan verantwoordelijk voor?

De Nederlandse regering draagt geen verantwoordelijkheid voor de toekomst van het paviljoen, omdat zij geen eigenaar is en er geen titel aanwezig is, waarop deze verantwoording gebaseerd kan worden. Het paviljoen is privaat eigendom en de verantwoording berust bij de eigenaar.

4.

Zijn er plannen om het Holland Paviljoen te behouden en om daaraan een nieuwe bestemming te geven?

Voor de toekomstplannen van het paviljoen ben ik aangewezen op de persberichten. De huidige eigenaar is niet in staat om het pand een nieuwe bestemming te geven en heeft het daarom in de verkoop gedaan. De toekomst is daarom ongewis.

5.

Deelt u de mening dat het leegstaan van het Holland Paviljoen tot kapitaalvernietiging leidt?

Ja.

6.

Vindt u dat de ruimte gebruikt kan worden als kantoor of bedrijfsruimte? Zo ja, wat gaat u doen om dat te realiseren? Zo neen, welke stappen gaat u ondernemen om verdere verloedering van dit visitekaartje van de Nederlandse architecten te voorkomen?

Het is aan de eigenaar om aan het gebouw een functie te geven. De Nederlandse staat is geen eigenaar en ik zal geen stappen ondernemen om eigenaar te worden. Mij ontbreken de middelen en instrumenten om de verloedering tegen te gaan. Het paviljoen zou oorspronkelijk na de Expo worden afgebroken. Voor de Nederlandse architectuur was het verheugend dat het particulier initiatief een poging heeft ondernomen het gebouw te behouden en dat die kans, indien er kopers gevonden worden, nog steeds aanwezig is.

ⁱ De Volkskrant 29 augustus 2005.

ⁱⁱ De Volkskrant 5 september 2005